

RAPPORTERING BALANSERT OMSTILLING PER JUNI 2010 – SV-FAKULTETET

Vi viser til styrets vedtak i sak 6/10, samt til universitetsdirektørens oppfølgingsnotat av 26.02.2010.

Fakultetet vil besvare de enkelte punktene fra oppfølgingsnotatet nedenfor, men vil først komme med noen generelle betraktninger omkring fakultetets utvikling før og under Bofu-prosessen.

Totalresultater basisfinansiert aktivitet

SV-fakultetet har de senere årene hatt følgende totalresultater på den basisfinansierte virksomheten:

- 2005 kr. 4.599.000 i underforbruk ble inndratt og omfordelt til strategisk handlingsprogram (akkumulerte midler) i styresak 04/06
- 2006 kr. 603.018 i overforbruk. Dette året ble det ikke foretatt inndragning av overforbruk.
- 2007 kr. 5.851.440 i overforbruk. Den vesentligste årsaken til dette overforbruket var tilsetninger i kvalifikasjonsstillinger og vikariater for å dekke opp undervisningen. Beløpet ble oppgjort ved at fakultetet i etterkant fikk en strategisk tildeling på tilsvarende beløp.
- 2008 kr. 1.273.740 i overforbruk – herav var kr. 929.629 manglende overføring for kostnader knyttet til ekstra studieplasser på bachelorstudiet i økonomi og administrasjon. Disse ble overført i 2009 og inngår i regnskapet der. Reelt overforbruk, som ble trukket inn for 2008 var dermed kr. 344.111.
- 2009 kr. 1.309.595 i underforbruk på basisaktiviteten. I dette inngår kr 929.629 som manglende overføring for 2008. Reelt underforbruk for 2009 er dermed kr. 377.966

Dette viser at fakultetet er på god vei til å få en balanse mellom inntekter og kostnader. Det utvikles stadig bedre rapporter med relevant styringsinformasjon og det gir lederne bedre beslutningsgrunnlag.

Andelen lønnskostnader på den basisfinansierte tildelingen var i 2004 på 88,9%, steg frem mot 2008 til 98,4%, og var for 2009 redusert litt til 95,3%. Dette viser at fakultetet er inne i en riktig utvikling frem mot et noe forbedret handlingsrom. Det er store forskjeller på størrelsen på lønnsandelen mellom instituttene innad i fakultetet, den varierer fra 83,2% (Norsk hotellhøgskole – institutt for økonomi og ledelse samlet) til 99,8% (Institutt for sosialfag).

Regnskapet for 1. tertial viser at fakultetet i dette tertialet har en lønnsandel på 92%. 1. tertial vil imidlertid ikke nødvendigvis være representativt for hele årsregnskapet.

Dersom en omregner de årsverkene, som fakultetet er pålagt å redusere over Bofu-perioden, til beløp og setter disse beløpene inn i 2009-tallene, vil det tilsvare et mål for lønnsandelen for fakultetet som helhet på ca. 92% . Fakultetet må fortsette arbeidet med å få en langsiktig tilpasning av basisaktiviteten til de rammene som er tilgjengelig til denne aktiviteten.

Utvikling i antall årsverk og studenttall

Utviklingen i basisfinansierte årsverk over årene 2005-2009 (tall fra DBH – database for statistikk om høyere utdanning) viser en økning fra 192 årsverk i 2005 til 228 årsverk i toppåret 2008, og en reduksjon til 220 årsverk registrert i 2009. De seneste tallene for utviklingen i antall årsverk i 2010 viser en ytterligere reduksjon til 212 årsverk per 30.04.2010. Målet for Bofu-prosessen er satt til 216. Å opprettholde et så lavt antall årsverk på sikt er imidlertid urealistisk

samtidig med en forventning om å øke studentopptaket på undervisnings- og veiledningsintense studietilbud.

Dette illustrerer det store dilemmaet for SV-fakultetet. Fakultetet har mange godt søkte studier, 7 av de 10 best søkte studier ved universitetet ligger ved SV-fakultetet, og det ser dermed ut til å være grunnlag for økning av studenttallene. Imidlertid har fakultetet den absolutt største andelen studenter per vitenskapelig ansatt, og den absolutt største andelen studenter per administrativt ansatte. (Fakultetet har 46 % av det totale antallet studenter ved universitetet). Dette vil erfaringsmessig kunne gå ut over tilbudt og opplevd kvalitet i studiene.

Den pålagte økningen i studenttall er konsentrert om to utdanninger, økonomisk-administrativ utdanning og sykepleierutdanningen. I sykepleierutdanningen er halvparten av studiet praksis som krever omfattende faglige og administrative ressurser i oppfølging og kvalitetssikring. Potensialet for eventuell effektivisering av praksis er begrenset av både krav stilt i den nasjonale rammeplanen, og nødvendigheten av at pasienters sikkerhet skal ivaretas gjennom hele utdanningsforløpet.

I 2008 gjorde styret vedtak en økning av antall studieplasser på sykepleierutdanningen uten at det er fulgt opp med midler til basisfinansiering til fakultetet og instituttet. Fakultetet hadde forventet at dette ble innbakt i den nye budsjettfordelingsmodellen, som nettopp hadde som ambisjon å sikre at slike vedtak ble fulgt opp i fordelingsmodellen med langsiktig finansiering. Videre var disse studieplasser som ikke ble opprettet av departementet, og dermed går institusjonen glipp av 57.000 kr i basisfinansiering per studieplass fra departementet hvert år. Fakultetet stiller seg undrende til at dette ikke er fulgt opp i UiS sin budsjettfordelingsmodell, verken i 2009 eller nå i 2010.

For opptaket i år er det gjort en henvendelse til departementet om mulighet for å utvide til 240 studieplasser. Dette er det tallet styret har vedtatt som opptakstall for 2010. Det vil være helt umulig for fakultetet å påta seg en slik økning av opptakstallene uten å få finansiering parallelt med oppstarten av studieplassene.

For å ta hånd om det økte studenttallet, er det nødvendig med fagpersonale, og det betyr at naturlig avgang må erstattes med nye lærerkrefter.

Det totale antallet registrerte studenter ved SV-fakultetet er i perioden 2005-2009 øket fra 3330 til 3821 personer.

Kriterier for vurdering av strukturelle endringer i studietilbudet ved fakultetet

Dersom fakultetet skal redusere årsverk med langtidsvirkning, må det være som en konsekvens av strukturelle endringer innenfor studietilbudet og den aktiviteten fakultetet utfører for basisfinansieringen. De studiene som over tid har en lav faktor på primærsøkere per studieplass (PPS, definert til < 2) må vurderes med tanke på omlegging, omstrukturering eller nedlegging. Når det gjelder årsverk og naturlig avgang, vil det bli slik at en må erstatte naturlig avgang som gjelder personale knyttet til godt søkte studier, og nøye vurdere erstatning av naturlig avgang for studier som har en lav PPS.

For SV-fakultetet dreier det seg om følgende studier:

- Bachelor i barnevern
- Bachelor i reiselivsledelse
- Bachelor i kunst- og kulturstudier
- Årsstudium i kunst- og kulturstudier
- Master i kunst- og kulturvitenskap
- Videreutdanning i intensivsykepleie
- Videreutdanning i operasjonssykepleie
- Videreutdanning i tverrfaglig veiledning

De fleste av disse studiene vil kunne komme opp i antall primærsøkere per studieplass gjennom publisering på Restetorget. Dog er det i disse dager til vurdering om det skal være et 0-opptak for master i kunst- og kulturvitenskap.

De øvrige studiene som er nevnt ovenfor, er inkludert i de prosjektene fakultetet allerede har igangsatt.

Ad pkt 1 i styrets vedtak: Fase ut kompetansehevingsprosjektet på helsefag

Kompetansehevingsprosjektet er nå utfaset slik at ingen har mer enn ordinært tildelt forskningstid, altså maksimalt 50 %. Dette har fått betydning for gjennomføringen og forventet disputas.

Det er tidligere til personalavdelingen oversendt en konkretisert oversikt over de personene som har vært inkludert i dette programmet. Navnene gjengis ikke her, men det dreier seg om totalt 9 personer som omfatter totalt 8 årsverk (2 av personene har 50 % ekstern finansiering).

- 1 av disse disputerte i 2009
- 1 har avsluttet sitt tilsettingsforhold i kvalifiseringsstilling ved UiS og er tilbake hos tidligere arbeidsgiver. Vedkommende er fortsatt doktorgradsstudent på PhD-program ved SV-fakultetet.

For de øvrige 7 er det oppstått forsinkelser, blant annet på grunn av avviklingen av kompetansehevingsprosjektet, slik at tildelt forskningstid er lavere enn først beregnet.

- 1 forventes å disputere i løpet av 2010 ved et annet universitet.
- 3 forventes å disputere ultimo 2011
- 3 forventes å disputere i 2012 (1 kan bli forsinket til 2013 pga av barselspermisjon).

For å dekke opp for disse spesifikke stillingene har det vært inne vikarer i 4 av stillingene:

2007: 3,5 årsverk

2008: 3,5 årsverk

2009: 3,5 årsverk det første halvår, deretter 2,5 årsverk for andre halvår

2010: 2,5 årsverk første halvår, 1 årsverk samlet for andre halvår

Det har parallelt vært ansatt i 2 kvalifiseringsstillinger, der den ansatte skulle ha vært i ordinær undervisningsstilling Det har for disse kvalifiseringsstillingene vært ansatt vikar i 2 årsverk fram til utgangen av 2009.

Utviklingen viser at instituttet allerede fra høsten 2009 reduserte kompetansehevingstiltaket. Førstestillingsandelen ved instituttet er nå 31 % (mot 12 % i 2005).

Ad pkt 2 i styrets vedtak: Redusere bemanning gjennom naturlig avgang med 8 faste stillinger

Det vises til punktet "utvikling i årsverk og studenttall". Fakultetet har per 30.04.10 en registrering på 212 basisfinansierte årsverk, som er lavere enn det fastsatte målet på 216 årsverk.

Ad pkt 3 i styrets vedtak: Planlegge og tilrettelegge for økt opptakskapasitet i sykepleie, herunder vurdere hvilken plass videreutdanningene skal ha i den samlede utdanningsporteføljen.

Det forelå per januar en utredning fra en arbeidsgruppe nedsatt ved instituttet. Arbeidsgruppens forslag innebar blant annet en utvidelse fra 90-studiepoengs studier til 120-studiepoengs masterstudier.

Instituttrådet har behandlet saken, og verken instituttråd eller instituttleder støttet denne omleggingen direkte. Instituttet har arbeidet med en konkretisering og differensiering av arbeidsgruppens forslag denne våren, og tar sikte på at omleggingsarbeidet for videreutdanningene skal skje i samsvar med den ordinære saksgangen for studieplanarbeid med de fristene som gjelder her. Det første trinnet vil være å omarbeide noen av studiene inn i eksisterende mastergradsstruktur med tanke på oppstart fra høsten 2011, og utrede andre

studier ytterligere med tanke på eventuell oppstart av annen struktur fra høsten 2012. AIOBK-videreutdanningene må utredes nærmere, ettersom disse studiene har aktivitetskrav fra departementet. Neste opptak på disse studiene er januar 2012.

Det er for opptaket 2010 vedtatt 0-opptak på videreutdanning i psykisk helsearbeid. 1,5 årsverk som har vært tilknyttet dette studiet vil fra høsten 2010 bli overført til bachelorstudiet i sykepleie. De resterende årsverkene tilknyttet studiet benyttes til å fullføre studiet for inneværende kull.

Videreutdanningene ved institutt for sosialfag er også under vurdering. Foreløpig har det resultert i at videreutdanning i flerkulturell forståelse vil ha 0-opptak i 2010. De øvrige videreutdanningene ved instituttet må ses i sammenheng med de nasjonale føringene som legges for utdanning innenfor sektoren, jfr omtalen senere under pkt 4. Dette arbeidet legges opp i samsvar med ordinær saksbehandling for studieplanarbeidet innenfor de fristene som gjelder for denne typen arbeid.

Ad pkt 4 i styrets vedtak: Legge opp til mindre ressurskrevende praksisundervisning.

Fakultetet satte i 2009 av midler til konkrete tiltak, og som følge av dette ble det opprettet flere arbeidsgrupper relatert til institutt for helsefag. En av disse har sett på praksisordningen. Det fremkommer av arbeidsgruppens innstilling at det må arbeides videre med problemstillingen, for ytterligere konkretisering og avklaring med praksisfeltet.

Det er utarbeidet en søknad om midler på totalt kr. 700.000 for å støtte denne prosessen. Dette beløpet skal benyttes til en prosjektlederressurs (dog fordelt på to personer) og tilhørende driftsmidler. Utfyllende kommentarer foreligger i søknaden som er sendt universitetsdirektøren.

Prosjektet har som mål å gjennomgå metoder, organisering og ressurser i praksisopplæringen ved bachelor i sykepleier. Dette arbeidet skal drives av prosjektansvarlig i et nært samarbeid med lærere, studenter og praksis.

Det andre målet med prosjektet er å få utredet, og eventuelt implementert bruk av kliniske lektorater i en prosjektorganisert praksis.

Det faglige målet med prosjektet vil være å kvalitetsforbedre og effektivisere praksisdelen i sykepleierutdanning.

Kvalitetsmål:

Relevant og framtidsrettet praksis med stor involvering av praksisinstitusjoner og av SAFER med høy grad av tilfredshet hos studentene.

Milepæler:

- Oppstart av prosjektet august 2010.
- Omstillingsforberedelse i samarbeid med praksisfeltet 01.01.11 til 31.12.11
- Studieåret 2011/2012 vil være et overgangsår.
- Nye praksisplaner klare til oppstart august 2012
- Drift av ny ordning fullt ut fra og med studieåret 2012/2013

Økonomisk mål vil være innsparing av 3-4 årsverk i forhold til driften ved instituttet i 2009. Dette gjelder for samme opptakstall som for 2009. Dersom studenttallet økes, vil en ikke kunne forvente innsparing på antall årsverk.

Praksis og nye forventninger knyttet til bachelorstudiene ved institutt for sosialfag

Også studiene her har praksis som en del av studiet, men i noe mindre omfang enn for bachelor i sykepleie. Bachelorstudiene ved dette instituttet står imidlertid foran endringer, jevnfør de nasjonale utredningene som er gjort av Befring-utvalget og som foreligger i Rambøll-rapporten. Videre har en intern analyse av ressursbruken ved instituttet avdekket at det brukes uforholdsmessig mye ressurser på evaluering og kontroll av studentenes prestasjoner, og at dette med fordel kan legges om.

Det søkes om midler til å gjennomføre en studiereform ved instituttet. Det søkes om kr. 300.000 til dekning av 5 månedersverk for en prosjektleder.

Mål med prosjektet

Bedret integrering og samarbeid på tvers av fagdisipliner og bedre ivaretagelse av myndighetenes nye signaler for sosialfaglige utdanninger.

Milepæler:

- Oppstart av prosjektet august 2010.
- Utredningsarbeid frem til 1.1.11
- Våren 2011, frem til 31.03.11 tilrettelegging for endringer og registreringer av ny studiestruktur
- Oppstart av ny studiestruktur fra og med opptaket høsten 2011.

Milepælene vil dog avhenge av myndighetenes avklaring av fremtidig utdannelsesmønster innenfor disse utdanningene.

Økonomisk mål

Et foreløpig mål for prosjektet er en reduksjon på ca 20 % i antall emner i utdanningene. Beregninger viser at eksamener i snitt koster ca. 30.000 i tidsforbruk. Eksempelvis vil en reduksjon på 20 % vil bety 7 emner hvilket betyr en ressurs på kr 210.000 som kan benyttes til andre gjøremål. I tillegg vil en reduksjon av antall eksamener også bety reduserte administrative kostnader som for eksempel til eksamensvakter.

Reduksjon av antall eksamener vil bidra til bedret ressursutnyttelse av de faglige ressursene ved instituttet. Frigjort tid for fagansatte vil redusere bruken av timelærere og overtid. Følgeeffektene av dette vil være at frigjort tid kan benyttes til bedret studentgjennomstrømning og dermed gi grunnlag for større inntekter på sikt.

Andre iværksatte strukturelle tiltak

Det er besluttet at det skal være 0-opptak til videreutdanning i flerkulturell forståelse.

Det er gjort vedtak om at det skal være et minimumsantall per emne på 5 studenter på masternivå og 10 studenter på bachelornivå. Emner som ikke har det nødvendige minimumsantallet, gjennomføres ikke.

I gjennomføring av de ordinære studieplanrevisjonene er det stillet som et krav at det skal vurderes felles bruk av emner innenfor bachelorstudiene. Dette gjelder studiene mellom NHS og IØL, innenfor studiene på IMKS og mellom iH og IS.

Fakultetet har arbeidet med ressursbruken på ex.phil kurset, og har arbeidet med å få det totale antallet valgemner gjort mer robust.

Det er nedsatt en arbeidsgruppe som skal se på mulig integrasjon av mastergradsemner. Dette arbeidet følger de ordinære fristene og saksgangen som er angitt for studieplanarbeidet.

Endelig er det et arbeid i gang med å omstrukturere de to Phd-programmene ved fakultetet til en felles PhD-program innenfor samfunnsvitenskap, med flere fordypninger. Dette arbeidet vil pågå fram til september og deretter bli oversendt utdanningsutvalget for videre behandling.

Stavanger, 21. mai 2010

Marit Boyesen
Dekan

Lone Litlehamar
Fakultetsdirektør